

Obsah

Na počátku prý stálo slovo

Příběh, který nikdy nekončí 11

Bajky

Ezop: Liška a hrozny (přebásnil Jiří Kolář)	13
Jean de La Fontaine: Lišák a hrozny (přeložil Jiří Pelán)	14
Jean de La Fontaine: Lišák a hrozny (vypráví Jan Kašpar)	14
Jean de La Fontaine: Zajíc a želva	15
Ivan Andrejevič Krylov: Labuť, štika a rak	15
Antonín Jaroslav Puchmajer: Vrána a liška	16
Václav Rodomil Kramerius: Lživý pastýř	17
Václav Rodomil Kramerius: Sedlák osla na trh vedoucí	18
Karel Havlíček Borovský: Bajka politická	19
Miloš Macourek: Rosnička	19
Jiří Žáček: Mlsná kráva	20
Alois Mikulka: Dva muži a osel	21
Karel Čapek: Bajky	22
Jean Effel: Bajky beze slov	23
Shrnutí	23

Pohádky (a nepohádky)

Maria Kosová: Jak putoval život po světě	24
Bída (lidová pohádka)	26
Vladimír Hulpach: Páté slunce	27
Julius Košnář: Nejsou všechny skutky stejné ceny	29
Zázraky města (vietnamská pohádka)	32
Ivan Olbracht: O mluvícím stromě	33
Jan Werich: Líná pohádka	35
Jan Drda: Zapomenutý čert	38
Josef Hiršal, Jiří Kolář: O kocourovi, který myši chytal...	42
Shrnutí	45

Balady a romance

Zakletá dcera	47
Tři dcery	48
Johann Wolfgang Goethe: Král duchů	49
Karel Jaromír Erben: Vrbá	50
František Ladislav Čelakovský: Bohatýr Muromec	53
Jan Neruda: Romance helgolandská	55
Jan Neruda: Dědova mísa	57
Jiří Suchý: Takový je život	58
Ivo Jahelka: Balada zimní o smutném konci zdomácnělého divočáka	58
Shrnutí	60

Příběhy z dávných dob

Josef Brukner: První malíř	61
Vojtěch Zamarovský: Sinuhet	61
Jiří Žáček: Jarmareční píseň na počest prvních vzduchoplavců	65
Hana Doskočilová: Trojský kůň	66
Pavel Augusta, František Honzák: Odysseus opouští Troju	67
Eduard Petiška: David a Goliáš	69
Alois Jirásek: Pojdte a poslyšte...	70
Jan Čarek: Čechy	71
Kosmas: Vítej, zemi zaslíbená, a zachovej nás bez pohromy	71
Zdeněk Mahler: Na počátku	72
Alois Jirásek: O Bivoji	73
Oldřich Sirovátka: Jak byl založen hrad Pernštejn	76
Václav a Boleslav (z legendy Život svatého Václava)	78
Eduard Petiška: Blaník	79
Oldřich Sirovátka: Drak na brněnské radnici	82
Zdeněk Adla, Jiří Černý: Pověst o králi Ječmínkovi	84
František Nepil: Litoměřice	85
Elena Chmelová: Robin Hood	87
Vladimír Hulpach: Co Marko vyoral	91
Oldřich Sirovátka: Mistr Hanuš a pražský orloj	92
Hana Doskočilová: Kolumbovo vejce	95
Emanuel Frynta: Hovory s rybami	96

Miloš Václav Kratochvíl: Pan Krčín a čert	97
Jindřich Šimon Baar: Domažlický Jíra vypravuje o Kozinovi a Lomikarovi	99
František Kožík: Fidlovačka	101
Jak se u nás mluvívало (a zpívávalo)	103
Shrnutí	105

Svět fantazie

Leonid Jengibarov: Svět fantazie	106
Christian Morgenstern: Měsíc	107
James Krüss: Abeceda	108
Jonathan Swift: Gulliver mezi Liliputy	112
Emanuel Frynta: Červotoč	116
Emanuel Frynta: Velryby	116
Ivan Vyskočil: Malý Alenáš	117
Pavel Šrut: Vašnosta všech vašností	120
Josef Hanzlík: Lev a Nelev	121
Jiří Kolář: Moudrá hlava	122
Miloš Macourek: Jak Mach a Šebestová udělali z pana	123
Kolouška žáka Leonarda da Vinci	123
Christian Morgenstern: Jak si šibeniční dítě pamatuje	127
jména měsíců (dva překlady)	127
Václav Havel: Setkání	127
J. R. R. Tolkien: Hobit	128
Gianni Rodari: Válka zvonů	133

Čemu se básně říká

Mathias Claudius: Lidský život	135
František Halas: Víš	136
Marceline Desbordes-Valmorová: Modlitba	136
Narodil se Kristus Pán (Fraunusův kancionál)	137
Adam Michna z Otradovic: Velikonoční píseň	138
Hospodine, pomiluj ny	138
Jan Neruda: Matiče	139
Jan Čarek: Matčin rozhovor	139
Vítězslav Nezval: Morava	140
Vítězslav Nezval: Čechy	141
Jaroslav Seifert: Hora Říp	142

Karel Toman: Březen	142
František Hrubín: Hluboké léto	143
Milan Rúfus: Jak se pije ze studánky	143
Robert Desnos: Jabloňový květ	144
Bertolt Brecht: Jitřní promluva ke stromu jménem Green	144
Šigedži Cuboi: Píšťala	145
Šigedži Cuboi: Nebe	145
Jiří Wolker: Poštovní schránka	145
Jan Skácel: Uspávanka s chlapcem, který dělá stojku na hlavě	146
Jiří Orten: Čemu se báseň říká	147
Guillaume Apollinaire: Čemu se také báseň říká – kaligram	147
Shrnutí	148

Ať žije život!

Josef Hons: Budoucnost modré planety	149
Miloslav Bureš: Otvírání studánek	150
Prosba lesa (Nápis na památníku Stromy)	153
Jindřich Hilčr: Pět javorů	153
Forrest Carter: Tajné místo	154
Božena Němcová: Bříza (úryvek z XV. kapitoly)	156
Jiří Žáček: Stromy	157
Neopatrný kos (z redakční pošty)	158
Alexandr Sergejevič Puškin: Ptáče	159
Gerald Durrel: Ať žijí zvířata	159
Karel Čapek: Z názorů kočky	160
Karel Čapek: Pohádka psí	161
Josef Pohl: Alma	163
Karel Nový: Rybařící na Modré zátocce	165
Ota Pavel: Černá štika	167
Pes Novák – Chráníme přírodu (komiks)	169
Tomáš Janovic: Moje město v roce 2000	170
Shrnutí	170

Příběhy o dětech a pro děti

Mark Twain: Tom jako král	172
Karel May: Bohatství	175
Vlastimil Rada, Jaroslav Žák: Ale gól jste si nedal!	177

Alan Marshall: Už zase skáču přes kaluže	179
Věra Plívová-Šimková: Siváček	181
Markéta Zinnerová: Zmije	185
Daniela Fischerová: Lenka a Nelka	186
Ludvík Aškenazy: Jak jsme hledali štěstí	189
Ota Hofman: Naši se rozešli	192
Iva Procházková: Za školou	193
Shrnutí	197

Divadlo a film

Agnija Bartová: Hra se slovy	198
Josef Skupa: Hurvínek se učí příslovím	199
Karel Čapek: Generální zkouška	201
Karel Čapek: Jak se dělá film	202
Hermína Franková, Miloš Macourek, Václav Vorlíček:	
Dívka na koštěti	204
Ota Hofman: Nevstupovat! Natáčí se!	207
Boca Abrahámová: Jak vypadá konkurs	209
Jiří Suchý: Tulipán	211
Shrnutí	212
Pes Novák – Příhoda z natáčení (komiks)	213

Čtení pod lavicí

František Nechvátal: Dlaň v dlani	214
William Saroyan: Co udělám	214
Josef Kainar: Kocourek	215
Jan Kašpar: Tulikráska	217
Michal Černík: Kdybys byla zmrzlinou	218
Antoine de Saint-Exupéry: Pijan	218
Ladislav Dvorský, Z. K. Slabý: Vesele ve škole	219
Alois Mikulka: Ježibaba trampem	220
Lubomír Feldek: Pohádka o besedě	221
Bruce Lansky, K. L. Jones: Otcové říkají největší voloviny,	
Matky říkají největší ztřeštěnosti	222
Jiří Havel: Samá voda	222
Robert Fulghum: Co potřebuji znát	223
Jiří Suchý: Pět strun	224
Z literární dílny školáků	225

Zamyšlení nad několika body Úmluvy o právech dítěte	226
Slovník pojmů z teorie literatury	229
Na závěr	234

